

RIIGIKONTROLL

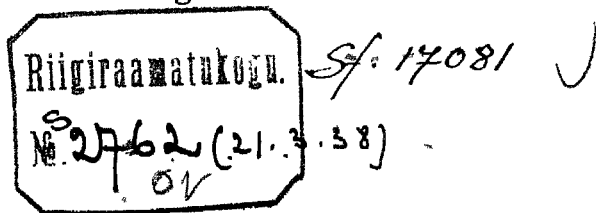
1. Riigikontrolli seadus.
2. Eelkontrolli teostamise määrus.
3. Määrus Riigikontrolli osakondade võimkonna kohta.
4. Riigikontrolli töökord.

462

TALLINN 1988

RIIGIKONTROLL

1. Riigikontrolli seadus.
2. Eelkontrolli teostamise määrus.
3. Määrus Riigikontrolli osakondade võimkonna kohta.
4. Riigikontrolli töökord.

TALLINN 1938

Riigi Trükikoda (569-38).

RIIGIKONTROLLI SEADUS.

(RT 1937, 103, 836.)

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 29. detsembril 1937.

I.

1. peatükk.

Riigikontrolli ülesanded.

§ 1. Riigikontroll on oma tegevuses iseseisev riigiasutis, kes teostab riigiasutiste ja -ettevõtete majandusliku tegevuse ja riigieelarve täitmise kontrolli.

§ 2. Eelmises (1) paragrahvis tähendatud ülesande täitmiseks kontrollib Riigikontroll riigiasutiste ja -ettevõtete majanduslikku tegevust seaduslikkuse, eelarvetele vastavuse ja õige arvestamise seisukohalt.

Kontrollides riigiasutiste ja -ettevõtete majanduslikku tegevust, võib Riigikontroll hinnata seda tegevust ka majandusliku otstarbekuse seisukohalt.

§ 3. Omavalitsuste ja muude avalikõiguslikul alusel tegutsevate asutiste kontrolli riigisummade kasutamise alal teostab Riigikontroll juhul, kui see sellekohastes seadustes, seadlustes või Vabariigi Presidendi määrustes on ette nähtud, ja ainult neis eeskirjades ettenähtud ulatuses ja korras.

Esimeses lõikes tähendatud asutiste poolt riigitulude vastuvõtmise, riigivarade valitsemise ning

riigikassa arvel operatsioonide toimetamise kontrolli teostab Riigikontroll käesoleva seaduse § 2 ettenähtud piirides.

§ 4. Majandusliku tegevuse järelevalve teostamiseks neis eraettevõtteis, kus aktsiate või osatähtede enamus kuulub omandiõiguse alusel vahenditult riigile, valivad need ettevõtted revisjoniorgani liikmete või revidentide enamuse Riigikontrolli ametkonnast Riigikontrolöri poolt aktsiaid valitsevale ministrile ettepanud kandidaatidest.

Aktsiaid valitsev minister hoolitseb selle eest, et eelmises lõikes tähendatud ettevõtete, välja arvatud krediidasutised, nõukogudesse valitaks üks liige Riigikontrolli ametkonnast Riigikontrolöri poolt ministrile esitatud kandidaatidest.

§ 5. Eelmises (4) paragrahvis tähendatud eraettevõtete organitest osavõtjate Riigikontrolli ametnikkude ettekandmise kord Riigikontrolörile ettevõtte majanduslikust tegevusest ning revisjoni tulemustest määratakse kindlaks Riigikontrolli töökorras.

Kui Riigikontrolör leiab ettevõtte tegevuses vastuolusid seadusega, põhikirjaga või riigi huvidega, siis teatab ta sellest ministrile, kelle valitsemisele kuuluvad aktsiad või osatähed, nimetatud nähtuste kõrvaldamiseks. Kui minister Riigikontrolöri ettepanekuga ei nõustu, teatab Riigikontrolör oma seisukoha Vabariigi Valitsusele.

§ 6. Kontrolli teostamine sõjaväes sõja ajal määratakse eriseadusega.

§ 7. Riigikontrollil on õigus oma ülesannete teostamiseks nõuda tema kontrollimisele kuuluvatelt asutistelt, ettevõtteilt ja ametisikuilt tarvilikkude teadete, arveraamatute, dokumentide ja kirjavahetuse tähtajalist saatmist või esitamist koha peal Riigikontrolli ametnikkudele. Viimastel on õigus neist

tarvilikke ära kirju, väljavõtteid ja õiendusi nõuda ning võtta, samuti lisandada algdokumente revisjoni-toimikule.

Kui nõutud dokumentide, raamatute või kirja-vahetuse saatmine Riigikontrollile tekitab raskusi, siis võib nende saatmine ministri või vastavate õigustega ametiisiku otsusel kokkuleppel Riigikontrollõriga ära jääda.

§ 8. Riigikontrollil või tema poolt selleks eriti volitatud ametnikul on õigus, kui käesoleva seaduse § 2 ja 3 ettenähtud ülesannete teostamisel tekib selleks mõjuv vajadus, nõuda Riigikontrolli revideerimisele mittekuuluvatelt omavalitsustelt, eraasutistelt ja -ettevõtetelt vastavaid andmeid ja neid selgitada arveraamatute ja sinna juurde kuuluvate dokumentide läbivaatamisega koha peal.

§ 9. Riigikontrollil on õigus nõuda revideerimisega ühenduses olevate asjaolude kohta selgitavaid andmeid vastavalt riigi- ja omavalitsusametnikkudelt. Ei viibi vastav ametnik revideerimise juures, võib Riigikontroll nõuda asutise juhatajalt tema kohalesaatmist seletuste andmiseks.

§ 10. Revideerimisega ühenduses olevate asjaolude selgitamisele kohaldab Riigikontroll Administratiivmenetluse seaduse eeskirju.

§ 11. Riigiasutiste ja -ettevõtete kassa korrasse, arvepidamisse ja aruandmisse puutuvate seaduseelnõude väljatöötamisel kuulatakse ära Riigikontrollõri seisukoht.

Eelmises lõikes tähendatud aladel ei või ilma Riigikontrollõri nõusolekuta määrusi, korraldusi ega juhtnõore kehtima panna. Kui tähendatud küsimuses asjaomase ministri ja Riigikontrollõri vahel kokkulepet ei saavutata, siis esitatakse küsimus Peaministrile. Kui aga määrus või korraldus kuulub andmisele

Vabariigi Valitsuse poolt ja Riigikontrolör sellega ei nõustu, esitab ta küsimuse Vabariigi Presidendile.

§ 12. Riigikontrolör esitab iga möödunud eelarveaasta kohta Vabariigi Presidendile, Riigivolikogule ja Riiginõukogule, hiljemalt Riigikogule eelarve-ettepaneku esitamise ajaks, Riigikontrolli aruande kontrolli teostamise ja selle tagajärgede kohta.

§ 13. Kui Vabariigi President peab vajalikuks erakorralise revisjoni teostamist riigi- või muude avalikõiguslike asutiste majandusliku tegevuse üle, teeb ta sellekohase korralduse Riigikontrolörile erioigusel, määrates vajaduse korral revisjoni ulatuse. Vastav korraldus tehakse teatavaks Peaministrile. Revisjoni toimetamine toimub käesolevas seaduses ettenähtud korras.

2. peatükk.

Riigikontrolli korraldus.

1. jagu.

Üldeeskirjad.

§ 14. Riigikontroll koosneb: 1) Riigikontrolörist, 2) Riigikontrollnõukogust, 3) Riigikontrolli kantseleist ja 4) Riigikontrolli osakondadest.

§ 15. Riigikontrolli teenistuses oleval riigiteenijal ei või olla muud palgalist ametikohta Riigikontrolli revideerimisele kuuluvais asutistes või ettevõtteis.

§ 16. Riigikontrolli teenistusse revidentide ja neist kõrgematele ametikohtadele võidakse võtta ainult ülikooli või sellele vastava kõrgema õppeasutise haridusega isikuid, kes rahuldavalt õiendanud katse Riigikontrolöri poolt määratud korras ja ulatuses.

Erandina võidakse määrata tähendatud ametikohtadele isikuid, kes ei vasta eelmises lõikes ettenähtud nõuetele, kuid omavad vastavat ametioskust ja võimeid.

2. jagu.

Riigikontrolör.

§ 17. Riigikontrolör juhib Riigikontrolli tegevust ja asjaajamist.

Küsimused, mis sellekohaste seaduste alusel kuuluvad Vabariigi Valitsuse otsustamisele, kuuluvad Riigikontrolli alal Riigikontrolöri otsustamisele.

Riigikontrolör nimetab ametisse, vabastab ametist ja paigutab ühest teenistuskohast ja -astmest teise Riigikontrolli ametnikke ja vabateenijaid, kuivõrd käesolev seadus ei tee sellest erandit.

§ 18. Riigikontrolöril on õigus täiendada ajutiselt koosseise kontrolli teostamiseks Riigikontrolöri käsutusse ülekantud summade arvel.

§ 19. Riigikontrolöri puudumisel haiguse või puhkuse ajal ning teenistuskohast eemalviibimise korral täidab tema ülesandeid Riigikontrolöri asetäitja, kelle Vabariigi President nimetab Riigikontrolöri ettepanekul Riigikontrollnõukogu liikmete hulgast.

Riigikontrolör võib oma asetäitja peale panna teatavaid Riigikontrolöri võimkonda kuuluvaid ülesandeid.

§ 20. Oma ülesandesse puutuvais asjus võib Riigikontrolör sõnaõigusega osa võtta Vabariigi Valitsuse istungeist.

Kui Riigikontrolör ei nõustu Vabariigi Valitsuse otsusega, kannab ta sellest ette Vabariigi Presidendile.

3. jagu.

Riigikontrollnõukogu.

§ 21. Riigikontrollnõukogu koosneb Riigikontrolörist kui esimehest ja neljast liikmest.

Riigikontrollnõukogu liikmed nimetab ametisse Vabariigi President Riigikontrolöri ettepanekul.

§ 22. Riigikontrollnõukogu võimkonda kuulub:

- 1) seisukoha võtmine riigi kulude ja tulude eelarve täitmise ning kassaaruande ja Riigikassa bilansi kohta;
- 2) otsuste tegemine eelarve täitmise ja teiste aruannete revideerimise kohta;
- 3) õigete ja tõendatud summade kinnitamine;
- 4) juurde- ja tagasimaksude määramine;
- 5) juurde- ja tagasimaksude määramisest keeldumine kuni 100 kroonini üksikul juhul, kogusummas ühe isiku kohta kuni 250 kroonini eelarveaastas;
- 6) puudulikult tõendatud kulude ja tulude kinnitamine, kui asutiste või ettevõtete poolt ei ole kaaluvatel põhjustel tarvilikke vorminõudeid täidetud või tõendeid esitatud, kui ei teki kahtlustamist kuritarvitustes ja kui kompetentse ülemuse poolt tunnustatakse, et kulud on tehtud määratud otstarbeks õigesti või tulud on tarvilikult arvele võetud.

§ 23. Peale eelmises (22) paragrahvis ettenähtud asjade vaatab Riigikontrollnõukogu läbi ja avaldab oma arvamust Riigikontrolli eelarve, tegevusaruande ja koosseisu kava, kontrolli teostamise määruste, töökorra, revisjoni ulatuse ja teiste asjade kohta, mis Riigikontrolör läbivaatamiseks esitab.

§ 24. Riigikontrollnõukogu koosolekuid juhatab Riigikontrolör, tema äraolekul — asetäitja.

Riigikontrollnõukogu koosolek on otsusevõimeline, kui koos on juhataja ja vähemalt kaks liiget. Otsustatakse lihthäälteenamusega; häälte poolnemisel on otsustav juhataja hääl.

Riigikontrollnõukogul on õigus kutsuda oma koosolekuile seletuse andmiseks asutiste esindajaid, asjaosalisi ja asjatundjaid.

Riigikontrolli osakondade juhatajad, kes ei ole Riigikontrollnõukogu liikmed, ja Riigikontrolli peasekretär võtavad koosolekuist osa sõnaõigusega.

§ 25. Riigikontrollnõukogul on õigus oma otsuseid ümberotsustamisele võtta, kui on tulnud avalikuks uued asjaolud, mis olid talle teadmata asja otsustamisel. Kui aga aruannete kinnitamisest Riigikogu poolt on möödunud viis aastat, ei või asi enam ümberotsustamisele tulla.

§ 26. Riigikontrolöri ja Riigikontrollnõukogu otsuste peale, välja arvatud otsused, mis tehtud Riigiteenistusseaduse § 42 alusel, võib kaevata Riigikohtule administratiivkohtu korras.

4. jagu.

Riigikontrolli kantselei.

§ 27. Riigikontrolli kantselei ülesandeks on: 1) Riigikontrolli asjaajamine isikliku koosseisu, Riigikontrollnõukogu otsuste täitmise, arhiivi ja registratuuri juhatamise alal; 2) Riigikontrolli eelarvettepanekute ja eelarve täitmise aruande ettepanekute ettevalmistamine, arvepidamine, varade arvestamine ja majapidamise korraldamine; 3) üldiseloomuga asjade toimetamine, mis ei kuulu osakondade võimkonda.

§ 28. Riigikontrolli kantseleid juhatab peasekretär, kelle ülesandeks on ühtlasi ka Riigikontrollnõukogu asjade valitsemine.

Peasekretäriil on temale alluvate alade juhtimisel samad õigused, mis vastavate seadustega on ette nähtud ministriumide kantselei-direktorite kohta.

5. jagu.

Riigikontrolli osakonnad.

§ 29. Riigikontrolli osakonnad on revisjoni otse-
sed teostajad.

Riigikontrollil on järgmised osakonnad:

- 1) Rahandusosakond;
- 2) Sõjaväeosakond;
- 3) Teedeosakond;
- 4) Tsiviilosakond.

§ 30. Osakondade juhatamine pannakse Riigikontrolöri poolt Riigikontrollnõukogu liikmete kui peakontrolöride peale. Riigikontrollnõukogu liikmete puudumisel võib osakonnajuhataja ajutisteks kohusetäitjateks määrata ka teisi ametnikke.

§ 31. Riigikontrolöri määrusega määratakse kindlaks, missugused asutised ja ettevõtted kuuluvad vastava osakonna revideerimisele. Riigikontrolöri poolt antud töökorras määratakse kindlaks osakondade ametnikkude ja teiste töajõudude ülesanded.

6. jagu.

Riigikontrolli revisjonikomisjon.

§ 32. Riigikontrolli majanduslikku tegevust revideerib kolmeliikmeline komisjon, kelle koosseisu kuuluvad: esimehena üks Riigikontrollnõukogu liige ja liikmetena kaks Riigikontrolli ametnikku. Komisjoni esimeheks ja liikmeiks ei või olla Riigikontrolöri asetäitja ega Riigikontrolli krediidikäsutaja, samuti

ka ametnikud sellest osakonnast, mida juhatab Riigikontrolöri asetäitja või Riigikontrolli krediidi-käsutaja.

Komisjoni esimehe ja liikmeid valib Riigikontroll-nõukogu üheks eelarveaastaks.

§ 33. Revisjonikomisjon revideerib Riigikontrolli majanduslikku tegevust samadel alustel, millistel Riigikontrolli poolt teostatakse revideerimist teistes riigiasutistes.

3. peatükk.

Revisjon.

1. jagu.

Üldeeskirjad.

§ 34. Riigikontrolli poolt teostatav revisjon jaguneb eel-, faktiliseks ja järelkontrolliks.

Oma ulatuselt võib revisjon olla täielik või osaline; revisjoni ulatuse määrab Riigikontrolör.

§ 35. Revideeritav asutis on kohustatud kõigiti hõlbustama revisjoni teostamist.

Revisjoni tuleb teostada nõnda, et see võimalikult vähe takistaks revideeritava asutise tegevust.

§ 36. Riigikontrolli revideerimisele üldkorras ei kuulu:

- 1) Sõjaministeeriumile maakuulamise ja teadetekogumise otstarbeks määratud krediidi tarvitamine;
- 2) poliitilise politsei ülalpidamiseks ja tegevuseks määratud krediidi tarvitamine;
- 3) esindamiseks ja informatsiooni kogumiseks määratud summad.

Loetletud kulude aruandmise ja revideerimise korra määrab Vabariigi President.

2. jagu.

Eelkontroll.

§ 37. Eelkontrolliks loetakse riigiasutiste ja -ettevõtete majanduslikkude kavatsuste ja toimingute kontrollimist enne nende teostamist.

§ 38. Eelkontrollile alluvad kavatsused ja toimingud kontrolli teostamise määruises ettenähtud ulatuses ja korras, kui kavatsuse või toimingu väärtus on vähemalt 2.000 krooni.

Erandina alluvad eelkontrollile tagasimaksud riigitulude arvelt ja vastavaist krediitidest, kui tagasimaksusumma on üle 500 krooni, välja arvatud järgmised juhud, mis on vabad eelkontrollist summa suurusele vaatamata: a) tagasimaksud kohtuotsuste põhjal ja b) omavalitsuste heaks vastavais maksuseadustes ettenähtud maksuosade väljamaksmised ja ülekandmised riigituludest.

§ 39. Paragrahvi 38 esimeses lõikes tähendatud toimingute muutmise kavad (lisatoimingud) alluvad eelkontrollile lisatoimingute rahalisele väärtusele vaatamata.

§ 40. Riigikontrolli poolt eelkontrolli korras avaldatud nõusolek ei vabasta kontrollialuse asutise ametnikke vastutusest nende poolt teostatud toimingute eest.

§ 41. Riigikontrolli vastuse mittesaabumine seatud tähtajaks või Riigikontrolli esindaja mitteilumine asja otsustamisele või toimingute teostamisele ei takista asja lahendamist.

§ 42. Riigikontrolli poolt eelkontrolli korras protestitud kavatsuse või toimingu võib määrata teostamisele asjaomane minister, teatades sellest Riigikontrolörile.

3. jagu.

Faktiline kontroll.

§ 43. Faktiline kontroll seisab varade ja arvepidamise seisukorra ja majanduslikkude toimingute kontrollimises koha peal.

§ 44. Erakorraliste sündmuste, nagu varahoidja ootamatu surma, tulikahju, varguse, raiskamise jne. korral selgitatakse viivitamata koha peal, kas riik on saanud kahju, ja teatatakse sündmusest Riigikontrollile, kui arvatav kahju ületab 500 krooni.

§ 45. Faktilise kontrolli teostamisele asudes tuleb kontrolli teostajal sellest teatada asutise juhatajale või tema asetäitjale. Tööde kontrolli teostamisele asumisest teatab ta ainult koha peal olevale tööde juhatajale või järelevaatajale.

Revideerimise juures peab viibima kohapealne revideeritava ala eest vahenditult vastutav isik või tema asetäitja.

§ 46. Revideerivail ametnikel on õigus, kui seda nõuavad revideerimise tingimused, ajutiselt pitseerida revideeritavaid asju ja ruume ning hoiukohti, kuhu on mahutatud revideeritavad asjad.

Pitseerimisest tuleb viivitamata teatada revideeritava asutise juhatajale või tema asetäitjale ning koostada vastav akt.

§ 47. Iga faktilise revideerimise kohta koostatakse akt. Kui ei ilmne vigu või puudusi, võib akti aset täita märkus vastavail dokumentidel või raamatuis.

Revideerimisaktile kirjutavad alla revideerinud ametnikud ja revideerimise juures viibinud asutise esindaja.

Kui asutise esindaja ei nõustu revideerinud ametniku poolt koostatud akti sisuga, siis märgib ta ära samal aktil oma mittenõusoleku.

Revideerimisaktist antakse revideeritavale asutisele ära kiri.

§ 48. Faktiisel kontrollimisel leitud puudused selgitatakse ja korraldatakse järgmise (4.) jaotise eeskirjade kohaselt.

4. jagu.

Järelkontroll.

§ 49. Järelkontroll seisab riigiasutiste majandusliku tegevuse ja nende rahalise ja materiaalse vara liikumise ja seisukorra kontrollimises aruannete ja nende lisade revideerimise teel.

§ 50. Aruannete revideerimisel avalikuks tulnud vigadest ja puudustest teatab Riigikontroll revideeritavale asutisele.

Kirjavahetuse võib jätta alustamata:

- 1) vormivigade pärast aruandeis;
- 2) ekslikkude arvutuste ja vigade asjas, kui need igal üksikul juhul ei ületa 5 krooni.

§ 51. Asutis või ettevõtte, saanud Riigikontrollilt eelmises (50.) paragrahvis tähendatud revisjoni märkused:

- 1) selgitab märkustes toodud asjaolud;
- 2) teeb korraldusi puuduste kõrvaldamiseks;
- 3) nõuab lisatõendeid puudulikult tõendatud summade kohta;
- 4) nõuab asjaomaselt isikult seletust revisjoni märkustes tähendatud asjaolude kohta ja juhul, kui antud seletus ei ole rahuldav või kui asjaosaline ei vaidle vastu revisjoni märkustele, teeb korralduse tasumisele kuuluvate summade kinnipidamiseks neil isikuil saadaolevaist tasudest;

5) saadab § 52 ettenähtud korras edasi rahuldavaiks tunnustatud seletused ühes oma seisukohaga.

§ 52. Hiljemalt kahe kuu jooksul arvates Riigikontrolli revisjonimärkuste saamisest tagastab asutis või ettevõtte need märkused Riigikontrollile ühes tarvilikkude dokumentide, andmete ja seletustega, samuti tõenditega juurde- või tagasimaksummade tasumise kohta.

§ 53. Riigikontrollnõukogu otsusest revideeritud aruannete kohta teatatakse vastavale asutisele. Teates märgitakse ära, missugused summad on jäänud kinnitamata.

§ 54. Revideerimisel ilmnenu arvutusvead parandatakse arveraamatuis revideeritavate asutiste poolt Riigikontrolli teadete põhjal.

5. jagu.

Juurde- ja tagasimaksud.

§ 55. Kui Riigikontroll ei loe revisjonimärkuste kohta saadud seletusi või vastuväiteid rahuldavaiks, on Riigikontrollnõukogul õigus määrata juurde- või tagasimaksu järgmistes (56.—62.) paragrahvides tähendatud isikuilt.

§ 56. Riigiteenijaile ebaõigesti antud tasud, toetused ja varustis, nõutakse tagasimaksuna sisse tasu, toetuse või varustise saajalt.

§ 57. Pensionäridele ebaõigesti antud pension või toetus ja erakoolide õppejõududele riigisummadest ebaõigesti antud tasud nõutakse tagasimaksuna sisse pensioni, toetuse või tasude saajalt.

§ 58. Kui § 56 ja 57 ettenähtud isikuilt tagasimakse sisse nõuda ei saa, siis määratakse tagasimaks sissenõudmisele § 59 tähendatud isikuilt.

§ 59. Peale § 56 ja 57 ettenähtud juhtude varade ebaõigest hoidmisest, väljaandmisest või sisse nõudmata jätmisest tekkinud kahjud, samuti Arveseaduse § 16 ettenähtud viivitustrahv, nõutakse sisse riigiteenijalt, kes tegi või jättis tegemata vastava korralduse, viimase puudumise või seaduspärase korralduse korravastase täitmise juhul vara hoidjalt, väljaandjalt või sissenõudjalt.

Tekitatud kahjude eest on vastutav ka kasusaaja.

§ 60. Asutis, kes korraldab eelmise (59.) paragrahvi põhjal määratud juurde- ja tagasimaksude sissenõudmist, võib asuda kahjude sissenõudmisele kas kasusaajalt, eelmises (59). paragrahvis tähendatud riigiteenijalt või nii kasusaajalt kui ka riigiteenijalt.

Kahjude sissenõudmist korraldab asutis, kus teenib või teenis kahju eest vastutav riigiteenija.

Riigiteenijal on õigus tema poolt tasutud summasid sisse nõuda kasusaajalt.

§ 61. Juurde- ja tagasimakse võidakse määrata ka neile isikuile, kes juurde- või tagasimaksu määramise ajal enam riigiteenistuses ei ole.

§ 62. Juurde- või tagasimaksu määramisel ühes ning samas asjas mitmele isikule vastutavad viimased solidaarselt.

§ 63. Riigikontrollnõukogu poolt määratud juurde- ja tagasimakse nõuab sisse Majandusministeerium, kuivõrd käesolev seadus ei määra teisiti.

§ 64. Asjus, kus on tegemist süüteoga, mis alluvad kriminaalkohtule Riigikontrollnõukogu juurde- ja tagasimakse ei määra. Samuti ei määrata juurde-ega tagasimakse juhtudel, kui Riigikontroll on hinnanud riigiasutiste majanduslikku tegevust majandusliku otstarbekuse seisukohalt.

4. peatükk.

Lõppeeskiri.

§ 65. Riigikontrolöril on õigus anda määrusi Riigikontrolli sisemise töökorra kohta. Muud määrused Riigikontrolli alal annab Vabariigi President Riigikontrolöri ettepanekul.

II.

Arveseaduse (RT 96 — 1936) 3. ja 4. osa, § 31—67, ühes pealkirjadega kaotavad kehtivuse ning asendatakse 3. osaga, § 31—37, järgmises redaktsioonis:

3. osa.

Riigikahjude selgitamine ja sissenõudmine.

§ 31. Riigiasutiste ja -ettevõtete revideerimist teostab Riigikontroll.

Olenemata Riigikontrolli revideerimisest on riigiasutised ja -ettevõtted kohustatud ka ise teostama tarviduse järgi oma ja neile alluvate asutiste kassade ja varade revisjoni.

§ 32. Kui revisjoni tagajärjel selgub, et riigiteenijale on antud tasu, toetust või varustist ebaõigesti, siis nõutakse need sisse tasu, toetuse või varustise saajalt.

Pensionäridele ebaõigesti antud pension või toetus ja erakoolide õppejõududele riigisummadest ebaõigesti antud tasud nõutakse sisse pensioni, toetuse või tasude saajalt.

§ 33. Peale § 32 ettenähtud juhtude varade ebaõigest hoidmisest, väljaandmisest või sisse nõudmata jätmisest tekkinud kahjud nõutakse sisse riigi-

teenijalt, kes tegi või jättis tegemata vastava korralduse, viimase puudumisel või seaduspärase korralduse korravastase täitmise juhul vara hoidjalt, väljaandjalt või sissenõudjalt.

Tekitatud kahjude eest on vastutav ka kasusaaja.

§ 34. Asutis, kes korraldab eelmise (33.) paragrahvi põhjal kahjude sissenõudmist, võib asuda kahjude sissenõudmisele kas kasusaajalt, eelmises (33.) paragrahvis tähendatud riigiteenijalt või nii kasusaajalt kui ka riigiteenijalt.

Riigiteenijal on õigus tema poolt tasutud summased sisse nõuda kasusaajalt.

§ 35. Kahjude sissenõudmine riigiteenijalt toimub asutise või ettevõtte juhataja otsusel temale alluvail teenijail saadaolevaist tasudest summade kinnipidamise teel.

Pensionäridele ebaõigesti antud pensionide ja toetuste ning erakoolide õppejõududele riigisummadest ebaõigesti antud tasude tagasinõudmine toimub asjaomase riigiasutise korraldusel summade kinnipidamise teel makstavaist pensionidest, toetustest või tasudest.

Samas korras nõutakse sisse süüdlaselt § 16 ettenähtud viivitustrahv.

§ 36. Eelmises (35.) paragrahvis ettenähtud korda kohaldatakse siis, kui Riigikontroll ei ole neis asjus määranud juurde- või tagasimaksu või kui ei alustata jälitamist kriminaalkorras.

§ 37. Riigiteenijate vastutus riigile tekitatud kahjude eest aegub 10 aasta jooksul arvates kahju tekitamise ajast, kui selle aja jooksul ei ole kahju pärast alustatud kirjavahetust revisjonikorras või nõudmist kohtukorras.

III.

Käesolev seadus jõustub 1. jaanuaril 1938.
Tema jõustumisega kaotavad kehtivuse:

- 1) Ajutine seadus Eesti riigikontrolli kohta (RT 9 — 1919) ühes kõigi täienduste ja muudatustega;
- 2) Ajutise Valitsuse määrus eraraudteede riigimaksude õiendamise kontroleerimise ja aastaaruannete läbivaatamise kohta (RT 30/31 — 1919).

Tallinnas, 29. detsembril 1937.

K. Päts
Riigihoidja.

Joh. Müller
Kohtuminister.

Eelkontrolli teostamise määrus.

(RT 1938, 10, 82)

Antud Riigihoidja poolt 14. jaanuaril 1938.

I.

§ 1. Eelkontrolli ülesandeks on riigiasutiste ja -ettevõtete majandusliikude kavatsuste ja toimingute kontrollimine enne nende teostamist Riigikontrollile saadetatavate dokumentaalsete andmete järgi ja toimingutest osavõtmise teel.

§ 2. Eelkontrollile alluvad, kui seadused ei määra teisiti:

- 1) tagasimaksud riigitulude arvelt ja vastavaist krediitidest, kui tagasimaksusumma on üle

500 krooni, välja arvatud järgmised juhud, mis on vabad eelkontrollist summa suurusele vaatamata: a) tagasimaksud kohtuotsuste põhjal ja b) omavalitsuste heaks vastavais maksuseadustes ettenähtud maksuosade väljamaksmised ja ülekanndmised riigituludest;

- 2) kavatsused või toimingud (lepingud, tellimised jms.), kui nende objekti rahaline väärtus on vähemalt 2.000 krooni: varade tasulise omandamise, nende kasutamisele võtmise, riigivarade võõrandamise ja kasutamisele andmise ning tööde ja vedude teostamise kohta; samuti pakkumiste tingimuste kavad, kui kavatsust või toimingut teostatakse enam-, vähem- või valikpakkumiste kaudu, metsamüükide teostamisel aga ainult üldine pakkumiste kava ja selles tehtavad muudatused;
- 3) enam-, vähem- või valikpakkumised, ehituste, tööde ning varade ülevaatused, seisukorra kindlaksmääramised, vajaduse aktide koostamised, proovide võtmised, katsetamised, hindamised, vastuvõtmised, kõlbmatuks tunnustamised, lammutamised ja hävitamised, kui nende toimingute objekti rahaline väärtus on vähemalt 2.000 kr., pakkumise teel teostatavad metsamüügid, samuti ka metsamaterjalide üleandmised ostjaile aga ainult siis, kui nimetatud toimingute väärtus on vähemalt 5.000 krooni.

Tähendatud toimingute muutmise kavad (lisatoimingud), näiteks lepingu täitmise tähtaja muutmised, hinnaalanduste määramised varade ja tööde vastuvõtmisel jms., alluvad eelkontrollile lisatoimingute rahalisele väärtusele vaatamata.

Kui Riigikontrolli esindaja viibis enam-, vähem- või valikpakkumiste juures, milliste toimingute

rahaline väärtus on vähemalt 2.000 krooni, siis nende pakkumiste tagajärgi ega lepingute kavasad enne lepingu alla kirjutamist enam Riigikontrollile läbivaatamiseks ei saadeta.

§ 3. Erandina ei allu eelkontrollile pakkumiste tingimuste ja lepingute kavad normeeritud varustuse (toit, hobusemoon, küte jms.) muretsemiseks Sõjaministeeriumi nõukogu poolt määratud rahaliste normide (hindade) piirides, mida teostatakse Väeosa majapidamise seadluse § 317 p. 2 korras.

§ 4. Objekti rahaliseks väärtuseks loetakse lepingute juures summa, mille ulatuses need alluks tempelmaksustamisele.

§ 5. Teise (2) paragrahvi esimeses ja teises punktis ettenähtud asjus asutised ja ettevõtted on kohustatud saatma Riigikontrollile enne asja otsustamist või toimingute teostamist vastavad kavad ja materjalid, mis võimaldaksid Riigikontrollil võtta seisukohta eelkontrollile alluva kavatsuse või toimingute kohta tingimusel, et Riigikontrollil jääks võimalus nende läbivaatamiseks ja vastuse teele saatmiseks kahe päeva jooksul.

§ 6. Teise (2) paragrahvi kolmandas punktis tähendatud toimingutest asutised ja ettevõtted on kohustatud teatama Riigikontrollile aegsasti, võimalikult kaks päeva enne toimingute algust. Riigikontrollile saadetas teates või kutses tuleb märkida toimingute sisu, koht, aeg ja toimingute objekti teadaolev või arvatav rahaline väärtus.

§ 7. Erandeid tähtaegades võib teha asjaomase keskasutise juhataja ja Riigikontrolöri, erilistel juhtudel asutise juhataja ja Riigikontrolli vastava osakonna juhataja-peakontrolöri kokkuleppel.

§ 8. Riigikontroll võib oma asutiste ja esindajate kaudu eelkontrollile alluvais asjus avaldada protesti järgmisel alusel:

- 1) et kavatsus või toiming ei ole seaduse- või eelarvepärase,
- 2) et kavatsus või toiming ei ole riigile majanduslikult kasulik või ei vasta riigi majanduslikele huvidele.

Protest (mittenõusolek) avaldatakse kirjalikult ja motiveeritult.

§ 9. Riigikontrolli esindaja, teostades kontrolli § 2 p. 3 ettenähtud toimingutel, või võttes osa erieskirjades ettenähtud juhtudel eelkontrollile alluvate kavatsuste arutamisest vastavates nõukogudes või komisjonides, võib omale kirjalikult reserveerida õiguse motiveeritud protesti avaldamiseks kahe päeva jooksul. Viimasel juhul esitatud protest lisandatakse asutise või ettevõtte poolt vastavale aktile või protokollile.

Eelmises lõikes ettenähtud kord ei tule kohaldamisele toimingute puhul, mis tehnilistel põhjustel ei kannata viivitamist seisukoha avaldamisega. Tähendatud toimingud määrab kindlaks Riigikontrolör, ära kuulanud Teedeministri arvamuse.

Aktidest või protokollidest antakse ära kirjad Riigikontrolli esindajale tema soovil.

§ 10. Kui asutis või ettevõtte, kelle kavatsuse või toimingu vastu on avaldanud protesti Riigikontrolli osakonna juhatajale-peakontrolörile alluv ametnik, oma kavatsust või toimingut õigeks või tarvilikuks peab, pöördub tema Riigikontrolli vastava osakonna juhataja-peakontrolöri poole.

Kui osakonna juhataja-peakontrolör ei muuda ära protesti, võib kavatsuse või toimingu määrata teostamisele asjaomane minister, teatades sellest Riigikontrolörile.

§ 11. Kui Riigikontrolli vastus temale saadetud kavade (§ 2 p. 1 ja 2) kohta ei jõua asutisse § 5 märgitud tähtajaks, võib asutis või ettevõtte teostada

oma kavatsuse, viivitamata teatades sellest Riigikontrollile.

§ 12. Riigikontrolli esindaja ilmumata jäämine § 2 p. 3 tähendatud toimingutele ei takista asutisi ja ettevõtteid toimingu teostamises. Niisugusel juhul asutise või ettevõtte poolt toimingu kohta koostatud aktis või protokollis märgitakse muuseas Riigikontrollile saadetud teate või kutse number ning kuupäev ja ära kiri aktist või protokollist saadetakse Riigikontrollile viivitamata.

§ 13. Ära kirjad kõigist eelkontrollile alluvaist lepinguist ja tellimistest saadetakse Riigikontrollile teadmiseks kohe pärast nende sõlmimist.

II.

Käesolev määrus hakkab kehtima avaldamisega. Selle kehtimahakkamisega kaotab kehtivuse Kontrolli teostamise määrus (RT 8 — 1937).

Tallinnas, 14. jaanuaril 1938.

Riigihoidja K. Päts.

Riigikontrolör K. Soonberg.

Määrus Riigikontrolli osakondade võimkonna kohta.

(RT 1938, 14, 129)

Antud Riigikontrolöri poolt 1. veebruaril 1938.

Alus: Riigikontrolli seaduse (RT 1937, 103, 836) § 31.

I.

§ 1. Riigikontrollil on neli osakonda: 1) Rahandus-, 2) Sõjaväe-, 3) Teede- ja 4) Tsiviilosakond.

§ 2. Rahandusosakonna revisjonile kuuluvad: Majandusministeeriumi asutised, Maakapital, Maa-

tulunduskapital ja Pikalaenu Panga valitsemisele antud fondilaenud.

§ 3. Sõjaväeosakonna revisjonile kuuluvad: sõjaväe-, Sõjaministeeriumi, Piirivalve ja Kaitseliidu asutised ja üksused.

§ 4. Teedeosakonna revisjonile kuuluvad: Teedeministeeriumi asutised ja Eesti Panga ning Riigihoiukassa agentuurid postiasutiste juures.

Peale selle teostab Teedeosakond tehnilist kontrolli erijuhatuskirja kohaselt.

§ 5. Tsiviilosakonna revisjonile kuuluvad: Vabariigi Presidendi, Peaministri ja Riigikantselei, Riigikogu, Haridus-, Kohtu-, Põllutöö-, Sise-, Sotsiaal- ja Välisministeeriumi, ajutiste maavalitsuste ning Eesti Punase Risti asutised.

§ 6. Ühes ministeeriumidega kuuluvad vastavate osakondade revisjonile eripõhikirjade alusel tegutsevad riigi ettevõtted ja rahaasutised, mis vastavate ministeeriumide järelevalvele kuuluvad.

§ 7. Rahandus-, Sõjaväe- ja Tsiviilosakonnal on igal ühel kaks ja Teedeosakonnal kolm bürood.

§ 8. Ministeeriumidega on Riigikontrolli osakonnad otseses läbikäimises, ministritega aga Riigikontrolöri kaudu.

Osakonna kirjavahetus kannab peakontrolöri ja büroo juhataja või sekretär-revidendi allkirja; osakonna kirjavahetus, mis toimub Riigikontrolöri kaudu, kannab Riigikontrolöri ja peakontrolöri allkirja.

Büroo kirjavahetus kannab büroo juhataja ja vastaval alal vastutava ametniku või sekretär-revidendi allkirja.

§ 9. Riigikontrolli ametnikud revideerivad asutisi ja ettevõtteid Riigikontrolöri poolt väljaantud volituste põhjal, mis varustatud Riigikontrolli pitsoriga.

Osakonna revisjonile kuuluvate asutiste ja ettevõtete revideerimiseks võivad anda volitusi ka osakonna peakontrolörid.

II.

Käesolev määrus hakkab kehtima 15. veebruaril 1938. Tema kehtimahakkamisega kaotab kehtivuse Riigikontrolli töökord (RT 1931, 41, 288; 1936, 55, 477; 1937, 8, 68).

Tallinnas, 1. veebruaril 1938.

Riigikontrolör K. Soonberg.

Peasekretär Leufeldt.

Riigikontrolli töökord.

Antud Riigikontrolöri poolt 15. veebruaril 1938.

1. peatükk.

Riigikontrollnõukogu.

§ 1. Riigikontrollnõukogu otsustamisele kuuluvad asjad esitatakse osakonna või kantselei poolt koostatud ettepaneku kujul, millele alla kirjutavad osakonna peakontrolör või peasekretär.

§ 2. Riigikontrollnõukogule saadetud asju on peasekretär kohustatud aegsasti enne koosolekut ette kandma Riigikontrolörile.

§ 3. Peasekretär seab kokku asjadest, mis Riigikontrolöri poolt määratud arutusele, päevakorra ja saadab selle Riigikontrollnõukogu liikmetele vähemalt 24 tundi enne koosoleku algust.

§ 4. Kiire iseloomuga asju võib Riigikontrolöri nõusolekul täiendavalt päevakorda võtta ka koosoleku algul.

§ 5. Riigikontrollnõukogus kannavad ette: osakonna peakontrolörid nende tegevuskonda kuuluvad asjad ja peasekretär — kõik teised.

§ 6. Riigikontrollnõukogu koosoleku protokoll koostab peasekretär.

Riigikontrollnõukogu otsustele annab vastava käigu Riigikontrolli kantselei kolme päeva jooksul pärast protokoll allakirjutamist.

2. peatükk.

Riigikontrolli kantselei.

§ 7. Riigikontrolli kantselei ülesandeks on:

- 1) Riigikontrolli asjaajamine isikliku koosseisu, Riigikontrollnõukogu otsuste täitmise, arhiivi ja registratuuri juhatamise alal;
- 2) Riigikontrolli eelarve-ettepanekute ja eelarve täitmise aruande ettepanekute ettevalmistamine, arvepidamine, varade arvestamine ja majapidamise korraldamine;
- 3) üldiseloomuga asjade toimetamine, mis ei kuulu osakondade võimkonda.

§ 8. Riigikontrolli kantseleid juhatab peasekretär.

Peasekretäri kohused on:

- 1) kantselei töö juhtimine ja järelevalve selle üle, et töö tehtaks korralikult ja määratud ajaks,
- 2) Riigikontrolörile üldise sisuga asjade ettekandmine, mis Riigikontrolöri otsustamist nõuavad,

- 3) ettepanekutega esinemine Riigikontrolöri ees vakantsete ametikohtade täitmiseks kantseleis, kantselei ametnike paigutamiseks ühest teenistuskohast ja -astmest teise ning nende vabastamiseks teenistusest,
- 4) Riigikontrolöri ülesandel määruste, korralduste ja ringkirjade koostamine,
- 5) Riigikontrollnõukogu asjade valitsemine,
- 6) Riigikontrolli tegevusaruande koostamine osakondade andmete alusel,
- 7) Riigikontrolöriiga peetava salajase kirjavahetuse registreerimine,
- 8) atestatsioonimaterjalide hoidmine ja
- 9) Riigikontrolli suure pitsati hoidmine.

§ 9. Sekretäri kohused on:

- 1) kirjade koostamine resolutsioonide ja otsuste põhjal,
- 2) aktide korrastamine ja alalhoidmine,
- 3) korra järele valvamine kantseleis,
- 4) ametnike teenistuskirjade pidamine,
- 5) Riigikontrollile aadressitud salajaste kirjade registreerimine,
- 6) käskkirjade koostamine ja avaldamine,
- 7) ära kirjade õigekstunnistamine,
- 8) teadaannete ja kutsete väljasaatmine,
- 9) kantselei tarbeasjade muretsemine,
- 10) Riigikontrolli kantselei pitsati ja rahasummade hoidmine,
- 11) Riigikontrolli raamatukogu hoidmine ja
- 12) kõigi teiste ülesannete täitmine, mis peasekretär kantselei alal tema peale paneb.

§ 10. Vanema raamatupidaja kohused on:

Riigikontrolli arvepidamine, rahaliste ja varade aruannete, palgalehtede, krediidinõudmiste ja mak-sukäskude koostamine.

§ 11. Vanema arhivaari kohused on:

Lõpetatud asjade arhiivi võtmine, nende korral-damine, aktide nimestikkude pidamine ja arhiivist õienduste väljaandmine ja dokumentide väljasaat-mine sellekohasel nõudmisel.

3. peatükk.

Riigikontrolli osakonnad.

1. jagu.

Peakontrolör.

§ 12. Riigikontrolli osakonda juhatab peakont-rolör.

§ 13. Peakontrolöri ülesandeks on:

- 1) juhtida revisjoni tööd osakonnas ja valvata selle järele, et töö seadusepäraselt, otstarbe-kohaselt ja tähtajaliselt, tähtajata tööd aga võimalikult kiirelt tehtaks,
- 2) valvata, et kõiki asutisi, ettevõtteid ja ope-ratsioone kontrollitaks,
- 3) valvata, et kõik asutised ja ettevõtted saa-daksid oma aruanded Riigikontrollile sea-tud tähtaegadeks ja et neid aruandeid revi-deeritaks,
- 4) valvata, et revisjoni töö büroode ja revi-deerivate ametnikkude vahel oleks jaotatud õieti ja otstarbekohaselt ja et kõiki osa-konna tööjõudusid nende oskuse järele täie-likult kasutataks,

- 5) lähemalt korraldada faktilise kontrolli teostamist,
- 6) tarbe korral osa võtta Riigikontrolli esindajana eelkontrollile alluvaist toiminguid või vastavatest komisjonidest või saata sinna oma asemikku,
- 7) anda juhtnöore büroo juhatajatele ja revideerivatele ametnikkudele,
- 8) esitada Riigikontrolörile ettepanekuid revisjoni ulatuse ja tööviiside lihtsustamise kohta,
- 9) lõpuleviidud revisjonitööde kohta otsus teha ja neile tarvilik käik anda,
- 10) esineda Riigikontrolöri ees ettepanekutega vakantsete ametikohtade täitmiseks osakonnas, osakonna ametnikkude paigutamiseks ühest teenistuskohast ja -astmest teise ning nende vabastamiseks teenistusest,
- 11) hoolitseda ametnikkude tarviliku ametialase ettevalmistuse eest,
- 12) esitada Riigikontrolörile aruanne osakonna tegevusest.

§ 14. Peale muude ülesannete Rahandusosakonna peakontrolör koostab aruande kontrolli teostamisest ja selle tagajärgedest Riigikontrollnõukogu poolt õigekstunnistatud aruannete ja osakondadelt saadud andmete põhjal.

§ 15. Peakontrolöri äraolekul täidab tema kohuseid peakontrolöri asetäitja.

2. jagu.

Büroo juhataja.

§ 16. Büroo juhataja allub peakontrolörile, kellele ta ettekandeid teeb ja kellelt ka saab juhtnöore.

§ 17. Peale otseste revisjoni ülesannete, mis nähtud ette § 25, büroo juhataja täidab oma büroos samu ülesandeid, mis peakontrolör osakonnas.

§ 18. Büroo juhataja hoolitseb selle eest, et kõik kontrolli kohta käivad juhtnöörid, määrused ja juhatuskirjad saaksid teatavaks revideerivatele ametnikkudele.

3. jagu.

Revideerijate ülesanded.

§ 19. Peakontrolöridele, nende asetäitjatele, vanematele kontrolöridele ja vanematele revidentidele antakse Riigikontrolöri poolt Riigikontrolli pitsseriga varustatud üldvolitus revideerimiste toimetamiseks vastava osakonna või büroo kontrolli alla kuuluvates asutistes ja ettevõtetes.

Tarbe korral antakse üldvolitus ka vanema revidendi abidele ja revidentidele.

§ 20. Teistel Riigikontrolli ametnikkudel on õigus asutisi ja ettevõtteid revideerida ainult sellekohase erivolituse põhjal, mis Riigikontrolöri või peakontrolöri poolt välja antakse ja Riigikontrolli või osakonna pitsseriga varustatakse.

§ 21. Kuivõrd käesolev töökord või kõrgemad ülemused ei määra teisiti Riigikontrolli ametnikud on teenistuse asjus kõrgemate ülemustega läbikäimises oma otsekohese ülemuse kaudu.

§ 22. Revisjoniorgani liikmete või revidentide enamuse ja ühe nõukogu liikme valimiseks neis eraettevõtteis, kus aktsiate või osatähtede enamus kuulub omandiõiguse alusel vahenditult riigile, vastavad osakonna juhatajad-peakontrolörid esitavad Riigikontrolörile tema poolt määratud tähtjaks kandidaate osakonna ametnikkude seast.

§ 23. Riigikontrolli ametnikud, kes on valitud eelmises paragrahvis tähendatud eraettevõtete nõukogude liikmeteks, kannavad ette Riigikontrolörile oma osakonna juhataja-peakontrolöri kaudu kõigist küsimustest, mis tulevad arutamisele nõukogus, vastuvõetud otsustest ja nende enda poolt avaldatud seisukohtadest.

§ 24. Riigikontrolli ametnikud, kes on valitud eraettevõtete revisjoniorganite liikmeteks, kannavad ette oma osakonna juhatajale-peakontrolörile kõigist revisjonil leitud puudustest ja väärnähetest, esitades vastavad ettekanded revisjoni teostamise kohta.

Osakonna juhataja-peakontrolör esitab need ettekanded ühes oma seisukohaga Riigikontrolörile.

Käesolevas, kui ka eelmises (23) paragrahvis ettenähtud ettekanded hoitakse alal salajastena vastavas osakonnas.

§ 25. Vanemate kontrolöride ja vanemate revisentide tähtsamateks ülesanneteks on:

- 1) neile revideerimise korras alluvate asutiste ja ettevõtete revideerimine kui ka revisjoni tegelik algatamine ja korraldamine,
- 2) tähendatud asutiste majandusliku tegevuse ja operatsioonide arvustamine ja ettepanekute tegemine neis ilmsikstulnud puuduste kõrvaldamiseks,
- 3) neile abiks määratud tööjõudude töö intensiivsuse, korralikkuse ja täpsuse järele valvamine,
- 4) nende revideerimisalasse puutuva asjaajamise ja kirjavahetuse jälgimine, et ülesvõetud küsimuste lahendamine edeneks seatud korras ja tarviliku kiirusega,
- 5) ettepanekute ja kirjade koostamine nende võimkonna alal.

§ 26. Faktilise revisjoni alal on vanematel kontrolöridel peakontrolöridele ettekandmise õigus. Peakontrolöridele vahetult alluvatel vanematel kontrolöridel on omal alal samad õigused ja kohustused nagu büroo juhatajatelgi.

§ 27. Kui ühe asutise kontrollimisel tegutsevad mitu võrdses ametiastmes revidenti, siis määratakse nende alluvusvahekord kindlaks vastavas volituses või ettekirjutuses.

§ 28. Revideerivad ametnikud on kohustatud ja õigustatud:

- 1) revideerima sellekohaste volituste või ettekirjutuste põhjal Riigikontrolli revisjonile kuuluvaid asutisi ja ettevõtteid,
- 2) koguma revideerimise teostamiseks vajalikke andmeid asutistest ja isikutelt,
- 3) valvama, et revisjoni alla kuuluvate asutiste ja ettevõtete majanduslikud ja rahalised operatsioonid toimetataks seadusepäraselt ja vastavalt riigi majanduslikkudele huvidele,
- 4) revideeritavates asutistes majanduslikkude kahjude avalikukstulekul, viibimata teatades asjast oma ülemusele, tegema kindlaks nende kahjude iseloomu ja suuruse, selgitama kahjude tekkimise asjaolusid ja üles märkima revideerimisakti revisjonil ilmestunud asjaolud ja saadud andmed.

§ 29. Revisjonil avalikukstulnud süütegudest revideeriv ametnik peab teatama otsekohe oma ülemusele. Kui asi on kiire ning otsekohene teatamine ülemusele on võimatu, revideerija peab viivitamata teatama asjast Ringkonnakohtu või Kohtukoja prokuröridele juhul, kui on avastatud teenistusala süütegu, mis allub kodanlikule kohtule, välja arvatud kohtunikkude, kohtu-uurijate ja prokuratuuri esindajate

poolt kordasaadetud süüteod, milledest Riigikontroll teatab Riigikohtule.

Teenistusalaste süütegude avastamisel sõjaväes, kui asi on kiire ja pole võimalik asjast teatada oma ülemusele, revideeriv ametnik teatab asjast viivitamata revideeritava asutise või väeosa ülemale või kõrgemale ülemale, asja tähtsust arvesse võttes.

§ 30. Osakonna sekretär-revidendi kohused on:

- 1) kirjade valmistamine resolutsioonide ja otsuste põhjal,
- 2) aktide korraspidamine ja alalhoidmine,
- 3) käskkirjade koostamine ja avaldamine,
- 4) osakonnale aadressitud salajase kirjavahetuse registreerimine,
- 5) pitsatite hoidmine,
- 6) ära kirjade õigekstunnistamine,
- 7) palga väljamaksmine osakonna ametnikkudele,
- 8) osakonna tegevuse aruande koostamine ja
- 9) kõigi teiste ülesannete täitmine, mis peakontrolör tema peale paneb osakonna kantslei või revisjoni töö alal.

4. peatükk.

Faktiline kontroll.

§ 31. Faktilise kontrolli ülesandeks on:

- 1) revideeritavate asutiste ja ettevõtete rahaliste ja materjaalsete varade faktilise seisukindlakstegemine ning arvepidamise ja majandusliku asjaajamise kontrollimine,
- 2) revideeritavates asutistes ja ettevõtetes teostatavate majanduslikkude toimingute ja varade

seisukorra kontrollimine kohapeal seadusepärasuse ja otstarbekohasuse seisukohalt ja

3) osavõtmine kahjude suuruse selgitamisest.

Varade raamatulise seisu kindlakstegemine toimub järelkontrolli eeskirjade kohaselt.

§ 32. Varade faktilise seisu kontrollimisel kassa-seisu kindlakstegemiseks revideerija nõuab kassaraamatute ja -väärtuste ettenäitamist, samuti ka kõigi nende summade esitamist, mis mitmesugustel põhjustel on laekuri käes ja mille kohta peetakse eriraamatuid või nimestikke.

Teinud kindlaks kassa seisu, võtab revideerija tarbe korral allkirja laekurilt, et peale esitatu ei ole viimasel enam revideerimiseks ette näidata mingisugust rahasummat või -dokumenti.

§ 33. Kui revideeritava asutise või ettevõtte kassas leidub teiste asutiste rahasummasid või varasid nende asutiste poolt pitseeritud kastides, ümbrikudes jms., tuleb revideerijal veenduda pakkide ja pitserite korrasolekus neid avamata.

§ 34. Materjaalsete varade seisu kindlakstegemine toimub nende varade loendamise, kaalumise, mõõtmise ning võrdlemise teel raamatutega.

Varade kontrollimisel selgitatakse ühtlasi ka vara omaduslikku seisukorda, hooldamise ja hoiu tingimusi, kasutamise seaduslikkust, otstarbekohasust ja korralikkust.

§ 35. Kui kassades, ladudes ja teistes hoiukohtades on rahamärke või muid varasid suurel arvul, võib faktilist kontrolli teostada lihtsustatud kujul. Sel juhul revideerija märgib aktis täpselt, missuguseid hõlbustusi ja kui suurel määral tema kasutas revideerimisel.

§ 36. Revideerimise tulemuste kohta koostatakse akt. Aktis märgitakse: revideerijate ja juuresviibi-

jate nimed ja ametinimetused, revideeritava asutise või ettevõtte nimetus, revideerimise vältus ja ulatus ning revideerimisel ilmestunud asjaolud. Revideerimise ulatust võib näidata akti asemel ka ettekandes ülemusele.

Lahkumineku ja kõrvalekaldumised seaduslikust korrast ning väärnähted kirjeldatakse aktis üksikasjalikult. Aktile kirjutavad alla revideerijad ja juuresviibinud ametiisikud.

Revideerimise tulemuste kohta koostatud aktid esitavad revideerijad oma ülemusele kolme päeva jooksul.

§ 37. Kui revideerimisel pitseeritakse vastavad asjad või ruumid, koostatakse sellekohane akt. Aktis märgitakse: pitseerimise põhjus ja aeg, pitserite nimetus ja arv, pitseeritud asjade või ruumide nimetus, arv või kaal ning asukoht; samuti märgitakse, kelle hoiule või valvele on antud pitseeritud asjad või ruumid.

5. peatükk.

Järelkontroll.

§ 38. Järelkontroll seisab asutiste ja ettevõtete majandusliku tegevuse ja nende rahalise ja materiaalse vara liikumise ja seisu kontrollimises aruannete ja nende lisade revideerimise teel.

§ 39. Aruannete saamise tähtaegade kättejäudumisel Riigikontrollis selgitatakse, kas ja millised aruanded on saamata. Nende saamiseks võetakse aegsasti tarvitusele vastavad abinõud.

§ 40. Aruannete saamisel kontrollitakse, kas lisadena näidatud pakkide või kaustade arv on tegelikult saadud.

Peale selle tehakse kindlaks, kas aruanne on koostatud kõigi vorminõuete kohaselt ja kas sellele leiduvad tarvilikud allkirjad. Puuduste selgumisel talitatakse Arveseaduse § 26 ettenähtud korras.

§ 41. Revideerimine teostatakse Riigikontrolli saadetud aruannete järgi kas Riigikontrollis või asutises kohapeal, olenevalt sellest, kas aruannete tõendusmaterjalid on lisandatud aruannetele või vastavate eeskirjade kohaselt jäetud asutisse.

Revideerimine asutistes teostatakse järelkontrolli eeskirjade kohaselt, kasutades mõttekohaselt ka faktilise kontrolli eeskirju. Revideerimise tulemuste kohta koostatakse märkustelehed või aktid. Viimased võivad olla ühised faktilise revisjoni kohta koostatavate aktidega.

§ 42. Kui revideerimisel tekib vajadus andmete, dokumentide või toimikute järgi, mida revideeritav aruandlus ei sisalda, nõutakse need Riigikontrolli või vaadatakse läbi Riigikontrolli ametnikkude poolt asutistes, kus nad asuvad.

§ 43. Järelkontrolli ülesandeks on selgitada:

- 1) kas aruannete tõendusmaterjalid on olemas,
- 2) kas aruanded ja arveraamatud on arvetehniliselt õiged,
- 3) kas tõendusmaterjalide arvestused on aritmeetiliselt õiged ja summad kokkukõlas aruannete andmetega,
- 4) kas tõendusdokumentides väljendatud toimingud on seaduse ja eelarvepärased ning otstarbekohased ja kas ei ole tekitatud riigile põhjendamata väljaminekuid või vähendatud sissetulekuid ilma tarvilise aluseta,
- 5) kas aruannetes ja raamatutes on näidatud kõik operatsioonid, mis on teostatud ja mis ei kuulu aruandmisele erikorra järgi (Riigi-

- kontrolli seaduse § 36), milleks muuseas teostatakse aruannete vastastikku võrdlemist,
- 6) kas dokumendid on varustatud seatud allkirjadega ning tekstilt küllaldased tõestama asjaolusid, milliste tõestamiseks need koostatud,
 - 7) kas aruandluse materjalid, nagu arveraamatud, arvekaardid, maksuregistrid, kviitungid, orderiraamatud jms. vastavad vorminõuetele, on registreeritud ja peetud vastavas korras ning kus see ette nähtud ka nõõritud ja pitseeritud ja kas nendes ei leidu puuduvaid või asendatud lehti, parandusi, juurdekirjutusi, kaapeid jms., ning kas tähendatud materjale on olemas nende väljaande registritest järgneval arvul.
 - 8) kas vastavate toimingute juures on täidetud eelkontrolli eeskirjad.

§ 44. Peale eelmises (43) paragrahvis tähendatud küsimuste selgitatakse aruannete liikide järgi eriti järgnevates (45—51) paragrahvides ettenähtud küsimused.

§ 45. Riigitulude aruannete alal kontrollitakse:

- 1) kas tulud on määratud või kindlaks tehtud selles ulatuses, mida võimaldavad vastavad eeskirjad,
- 2) kas kõik määratud või kindlakstehtud tulud on arvele võetud ja aruandes näidatud,
- 3) kas toimetatakse tähtaegadeks laekumata tulude ja viivitusprotsentide sissenõudmist, sissenõudmise pikendamist ja ajatamist ning kustutamist seaduslikus korras,
- 4) kas tulude arvele eksikombel või ülemäära makstud summade tagasimaksmine või üleandmine toimub seatud korras,

- 5) kas vastuvõetud tulusummad on arvestatud sissetulekus ja seatud tähtaegadel üle antud või kantud riigitulude arvele, või arvestatud väljaminekute katteks, kus see ette nähtud, ning seal, kus tulude õiendamine on lubatud vastavate markidega, need margid ettenähtud korras kustutatud,
- 6) kas tulud on aruannetes paigutatud õigetele nomenklatuuri jaotustele.

§ 46. Riigikulude aruannete alal kontrollitakse:

- 1) kas aruandes näidatud kulusummad ei ületa lubatud krediite,
- 2) kas aruandes näidatud kulusummad on paigutatud õigetele eelarve jaotustele ja eelarve ettepanekus toodud põhjendused neid võimaldavad,
- 3) kas kulud on arvutatud seatud normide kohaselt,
- 4) kas väljamaksu-korraldused on olemas ja on tehtud selleks volitatud ametiisikute poolt,
- 5) kas revideeritavad asutised on võtnud endale kohustusi, mille katmiseks eelarves või eriseadustes krediite pole ette nähtud,
- 6) kas kulude tegemiseks antud summad on õiendatud seaduslikus korras,
- 7) kas varade muretsemisel ja tööde teostamisel on toimitud Riigi hangete seaduse ja muude eeskirjade kohaselt.

§ 47. Materjaalsete varade aruannete alal kontrollitakse:

- 1) kas varade valitsemine ja kasutamine on toimunud Riigivarade seaduse või muude seaduslike eeskirjade kohaselt,
- 2) kas sissetulnud varad on õigeaegselt arvestatud,

- 3) kas varade väljaminek on tõestatud ja kas normeeritud tarvitamise puhul väljaminekus arvestatud varade hulk või väärtus ei ületa sellekohaseid norme.

§ 48. Deposiitsummade aruannete alal kontrollitakse:

- 1) kas deposiitsummade hulgas ei leidu kuuluvuse järgi ülekandmata riigitulude või erikapitalide summasid ja kas deposiitsummade arvele ei ole kantud sulgemisele kuuluvaid krediidi ülejääke,
- 2) kas väljaminekus näidatud summadele igal üksikul juhul on kate sissetuleku-poolel ja kas summa väljaandmisel, kui see on seotud teatavate tingimuste täitmisega, need tingimused on ka täidetud,
- 3) kas aruandes näidatud üldsaldod on kokkõlas deposiitsummade raamatutes näidatud üksiksaldode kokkuvõttega.

§ 49. Eriotstarbeliste kapitalide ja erisummade aruanded kontrollitakse mõttekohaselt samadel alustel, mis ette nähtud riigitulude, -kulude, materjaalsete varade ja deposiitsummade kohta.

§ 50. Tehnilise aruandluse alal kontrollitakse:

- 1) kas tegelikud kulud on põhjendatud tehnilise aruandlusega,
- 2) kas aruannetes toodud tööde hulk on tõestatud tööde vastuvõtmise aktidega,
- 3) kas on õieti käsitatud ehitustööde kohta antud töö- ja materjalinorme, kas kulutused on normide piirides ning kas on peetud kinni turu- või kinnitatud hindadest,
- 4) kas tööd on teostatud vastavalt kinnitatud projektile, kas kõrvalekaldumiste kohta on

olemas vastavad load ja kas kõrvalekaldu-
mised on tekitanud kahju riigile,

- 5) kas on tehtud tarvilikud hinnaalandused riigi kasuks töö kestel tarvitusele võetud lihtsustuste ja riigi poolt võimaldatud töö soodustuste arvel,
- 6) kas on võetud arvele ehituse või töö jaoks kohaletoodud materjalid või nende jäägid.

§ 51. Peale eeltoodud küsimuste selgitamise on revideerivate ametnike ülesandeks algatada ka teisi eelpool loendamata küsimusi revideeritavates aruannetes esinevate läbikäikude seadusepärasuse, majandusliku otstarbekohasuse ja tõelikkuse selgitamiseks.

§ 52. Aruannete revisjoni tulemustest osakonnad kannavad ette Riigikontrollnõukogule, esitades ettepanekuid revisjoni tulemuste kinnitamise kohta.

Ettekandes märgitakse peale revisjoni tulemuste ka veel andmed, kas aruanne on esitatud revideerimiseks õigel ajal, kelle poolt ja missuguses ulatuses revideerimine toimus.

Riigikontrollnõukogule esitatavas ettepanekus märgitakse:

- 1) revideeritava asutise nimetus, aruande aasta ja liik,
- 2) aruande-summad,
- 3) summad, mis kuuluvad kinnitamisele,
- 4) summad, mis jäetakse kinnitamata,
- 5) revisjonil leitud vähemääramised, vähemvõtted ja teised puudused, mis võetakse selgitamisele,
- 6) aruande ja aruande juurde kuuluvate tõendisdokumentide alalhoiu tähtajad,
- 7) asutis, kellele saadetakse ära kiri Riigikontrollnõukogu otsusest.

Ettekande ja ettepaneku vormid ning esitamise tähtajad määrab Riigikontrolör.

§ 53. Riigikontrollnõukogu poolt kinnitamata jäetud või selgitamisele võetud summade lahendamisest osakonnad kannavad ette Riigikontrollnõukogule vähemalt üks kord aastas, esitades ettepanekuid summade täiendava kinnitamise või õiendamise kohta.

§ 54. Osakonnad esitavad Riigikontrollnõukogule ettepanekuid juurde- või tagasimaksu määramise kohta Riigikontrolli seaduse § 56—62 tähendatud isikult, kui osakonnad ei loe rahuldavaiks revisjoni märkuste kohta saadud seletusi või vastuäiteid.

Juhul, kui isik, kellele kavatsetakse määrata juurde- või tagasimaksu, ei ole annud seletust asutise poolt Riigikontrollile saadetud vastuses revisjonimärkustele, osakonnad nõuavad seletuse sellelt isikult enne juurde- või tagasimaksu määramise ettepaneku esitamist Riigikontrollnõukogule, määrates seletuse andmiseks 1-kuulise tähtaja.

Kui nimetatud tähtaja möödumisel vastus ei ole saabunud, esitatakse ettepanek Riigikontrollnõukogule ilma asjaosalise seletuseta.

Seletus nõutakse ülemuse kaudu, kui isik on veel riigiteenistuses; muudel juhtudel — Administratiivmenetluse seaduse 9. peatükis ettenähtud korras.

6. peatükk.

Arhivaalide säilitamine ja kasutamine.

§ 55. Riigikontrolli poolt revideeritud aruandlus säilitatakse kas Riigikontrolli arhiivis või saadetakse tagasi aruande saatnud asutisele, kui Riigi-

kontrolli vastaval osakonnal ei ole seda tarvis selgitamiselevõetud küsimuste lahendamiseks või teiste aruannete revisjoni teostamiseks.

Kui revideeritud aruandlus saadetakse tagasi asutisele, siis teatatakse viimasele ka aruandluse alalhoiu tähtaegadest.

Aruandluse tagasisaatmise küsimuse otsustab Riigikontrolör.

§ 56. Revideeritud aruandluse osakonnad annavad üle Riigikontrolli arhiivile nimestikkude järgi hiljemalt ühe aasta jooksul pärast vastava aruande revisjoni tulemuste kinnitamist Riigikontrollnõukogus, kui aruandlus osakonna poolt ei ole tagasi saadetud aruande esitanud asutisele.

§ 57. Osakonnad ja keskasutis annavad arhiivi hoiule oma kantselei asjaajamise kaustad ja raamatud.

Nende alalhoiu tähtaegade määramisel tuleb silmas pidada järgmist:

Kui kaustad sisaldavad aruannete revideerimisega seosesolevat kirjavahetust, siis ei või nende alalhoiu tähtajad olla lühemad, kui vastava aruandluse omad.

Kõik teised kaustad ja raamatud liigitatakse nendes sisalduva kirjavahetuse tähtsuse järgi, kusjuures I liiki kuuluvad eriti: Riigikontrolöri ja osakonna juhatajate-peakontrolöride käskkirjad ja juhtnõõrid, Riigikontrollnõukogu toimetused ja koosolekute protokollid, Riigikontrolli tegevuse aruanded ja aruanded kontrolli teostamisest ja selle tagajärgedest, toimetused Riigikontrolli ümberkorraldamise ja tema koosseisu muutmise asjas, ametnikkude teenistuskirjad, kirjade kontrollraamatud, lauajuhendid, inventariraamatud ja hävitatud või teistele asutistele üleantud arhivaalide nimestikud.

§ 58. Riigikontrolli korralduses olevast aruandlusest võib välja anda õiendusi ja dokumentide ära kirju ning lubada vaadata dokumente kohapeal järgmiselt:

- 1) salajasest aruandlusest — aruande revideerimiseks esitanud või temast kõrgema asutise kirjalikul nõudel,
- 2) mittesalajasest aruandlusest — peale p. 1 tähendatud asutiste ka teiste riigiasutiste ja ametiisikute nõudel,
- 3) eraisikutele nende palvel Administratiivmenetluse seaduse § 31 ettenähtud korras ja tingimustel, kusjuures ära kirjade ja õienduste väljaandmine toimub ainult kirjalikult esitatud avaldusel.

§ 59. Aruandlusest antakse välja dokumente sellekohastel kirjalikkudel nõudmistel:

- 1) vastavate seaduste eeskirjade alusel juurdluse või eeluurimise toimetamiseks ja kohtulikuks asja arutamiseks,
- 2) aruande esitanud või temast kõrgemale asutisele asjaolude selgitamiseks või tegevuse kontrollimiseks,
- 3) teistele riigiasutistele riigi varandusliku õiguse tõendamiseks või Administratiivmenetluse seaduse § 60 ettenähtud korral,
- 4) teaduslikkudele asutistele uurimuste toimetamiseks.

Salajaste dokumentide väljaandmine p. 3 ja 4 tähendatud asutistele toimub p. 2 tähendatud asutiste kaudu ja nõusolekul.

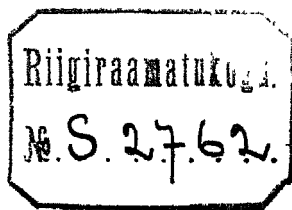
§ 60. Dokumentide, nende ära kirjade ja teatiste väljaandmine toimub:

- 1) Riigikontrolöri otsusel, kui vastavad dokumendid on tunnustatud salajasteks ja eelmise (59) paragrahvi p. 4 ettenähtud juhtudel,
- 2) muudel juhtudel — osakonna juhataja-peakontrolöri või peasekretäri loal olenevalt sellest, kas aruandlus on osakonna valduses või üle antud arhiivi.

Tallinnas, 15. veebruaril, 1938.

Riigikontrolör K. Soonberg.

Peasekretär A. Leufeldt.

S2762

S2